

KOMENDA WOJEWÓDZKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ w ŁODZI

**Konferencja Naukowo – Techniczna
„Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym”
Bełchatów 26-27 listopada 2009 r.**

CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

st. bryg. mgr inż. Andrzej Witkowski
Łódzki Komendant Wojewódzki PSP w Łodzi

PODSTAWOWE DANE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

powierzchnia	- około 18 219 km ²
ludność	- około 2,56 mln osób
liczba powiatów	- 24 (w tym 3 grodzkie i 21 ziemskich)
liczba KM i KP PSP	- 22
liczba JRG	- 34

RODZAJE ZAGROŻEŃ WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE WOJEWÓDZTWA

Ze względu na charakter występujących na terenie województwa łódzkiego zagrożeń wyróżnić należy:

- zagrożenia związane z istniejącą infrastrukturą budowlaną i techniczną,
- zagrożenia związane z transportem produktów naftowych i gazu rurociągami,
- zagrożenia związane z transportem materiałów niebezpiecznych,
- zagrożenia powodowane niekorzystnymi warunkami meteorologicznymi – powodzie, huragany i trąby powietrzne,
- zagrożenia związane z występowaniem dużych obszarowo terenów leśnych,
- zagrożenia związane z istniejącym przemysłem.

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z WYSTĘPUJĄCĄ INFRASTRUKTURĄ BUDOWLANĄ I TECHNICZNĄ

Na terenie województwa zgodnie z danymi zawartymi w Katalogu Zagrożeń zlokalizowane są następujące obiekty charakterystyczne:

- budynki wysokie i wysokościowe ZL – 857 obiektów (w tym 698 obiektów w mieście Łodzi),
- budynki wysokie produkcyjne i magazynowe – 15 obiektów,
- obiekty zagrożone atakami terrorystycznymi ze względu na dużą liczbę osób mogących przebywać w budynku, obiekcie lub terenie (szpitale, hale widowiskowe, multikina, centra handlowe, logistyczne itp.) – 362,
- obiekty zagrożone katastrofami, których zniszczenie w wyniku katastrofy może spowodować duże straty w ludziach jak również materialne (wiadukty, mosty, kominy, wieże itp.) - 210.

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z TRANSPORTEM PRODUKTÓW NAFTOWYCH I GAZU RUROCIĄGAMI

Transport gazu i paliw płynnych rurociągami i gazociągami odbywa się na obszarze 19 powiatów. Łączna długość rurociągów paliw płynnych wynosi 157 km. Transport paliw odbywa się poprzez:

- rurociąg ropopochodnych produktów finalnych Koluszki – Boronów z rocznym przesylem ok. 1 800 000 m³
- rurociąg ropopochodnych produktów finalnych Płock – Koluszki z rocznym przesylem około 600 000 t,
- rurociąg paliwowy Płock – Ostrów Wielkopolski biegnący przez powiaty łęczycki i kutnowski, z rocznym przesylem 1 401 600 m³.

Długość rozdzielczej sieci gazowej średniego i niskiego ciśnienia wynosi 3 490 km, a sieci wysokiego ciśnienia 500 km. Węzły spinające te sieci znajdują się w Łodzi i Piotrkowie Trybunalskim.

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z TRANSPORTEM MATERIAŁÓW NIEBEZPIECZNYCH

Przez województwo łódzkie znajdujące się na skrzyżowaniu głównych kierunków tranzytowych przebiega 12 dróg o znaczeniu krajowym i 24 wojewódzkie, a także ważne magistrale kolejowe: Śląsk – porty i wschód – zachód, po których rocznie przewozi się znaczne ilości materiałów niebezpiecznych.

W 2006 r. oddano do użytku odcinek autostrady Dąbie – Stryków. W najbliższym czasie planowane jest ukończenie n/w odcinków autostrad i tras szybkiego ruchu:

- autostrada A-2 Stryków – Warszawa (w woj. łódzkim 115 km),
- autostrada A-1 Gdańsk – Łódź – Katowice (169 km) ze skrzyżowaniem obu autostrad pod Strykowem k/Łodzi,
- połączenie trasy S-8 (111 km) z autostradą A-1 k/Rzgowa,
- połączenie trasy S-12 z autostradą A-1 k/Piotrkowa Tryb.,
- trasa S-14 łącząca trasę S-8 z autostradą A-1.

ZAGROŻENIA WYWOŁANE NIEKORZYSTNYMI WARUNKAMI METEOROLOGICZNYMI – POWODZIE I HURAGANY

W ciągu ostatnich lat na terenie kraju, a także na terenie województwa łódzkiego widoczna jest nasilająca się tendencja do występowania gwałtownych zjawisk atmosferycznych o katastrofalnych skutkach. Nastąpił wzrost ilości klęsk żywiołowych związanych z działaniem sił natury, w szczególności silnych wiatrów, intensywnych opadów atmosferycznych połączonych z silnymi wyładowaniami, długotrwałego występowania ekstremalnych temperatur, powodzi na terenie województwa.

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z WYSTĘPOWANIEM DUŻYCH OBSZAROWO TERENÓW LEŚNYCH

Około 20 % powierzchni województwa tj. 305,386 ha zajmują lasy, z czego 245.851 ha to lasy państwowe, a pozostałe to lasy prywatne.

W północnej części województwa lesistość jest bardzo niska (nadleśnictwo Kutno – 4.7%), natomiast w południowej części dochodzi do 44% (w nadleśnictwach Przedbórz – 44,6%, Smardzewice – 38,6% i Spała – 38,0%).

W strukturze obszarów leśnych na terenie województwa łódzkiego dominują drzewostany iglaste – ponad 86,5 %.

Obecnie w zasobach leśnych RDLP w Łodzi na 1000 ha przypada 19 kompleksów leśnych o powierzchni powyżej 1 ha.

Dla ochrony zasobów na terenie RDLP w Łodzi – utworzono 91 rezerwatów przyrody i 10 parków krajobrazowych.

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z ISTNIEJĄCYM PRZEMYSŁEM

W województwie łódzkim działa ponad 173 tysiące podmiotów gospodarczych, w tym ponad 500 zagranicznych. Skupiony jest w 15 największych aglomeracjach miejskich.

Do wiodących gałęzi należą:

- przemysł lekki,
- przemysł spożywczy,
- przemysł chemiczny,
- przemysł elektromaszynowy,
- przemysł paliwowo – energetyczny.

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z ISTNIEJĄCYM PRZEMYSŁEM

Wejście w życie z dniem 1 października 2001 r. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska wprowadziło zasadnicze zmiany w polskich regulacjach prawnych w zakresie:

- określenia podstawowych wymagań dotyczących przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym,
- wskazania obowiązków i zadań dla prowadzących zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku,
- określenia głównych procedur i zawartości merytorycznej dokumentów składających się na system przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym,
- określenia zakresu odpowiedzialności organów kompetentnych w sprawach dotyczących poważnych awarii przemysłowej.

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z ISTNIEJĄCYM PRZEMYSŁEM

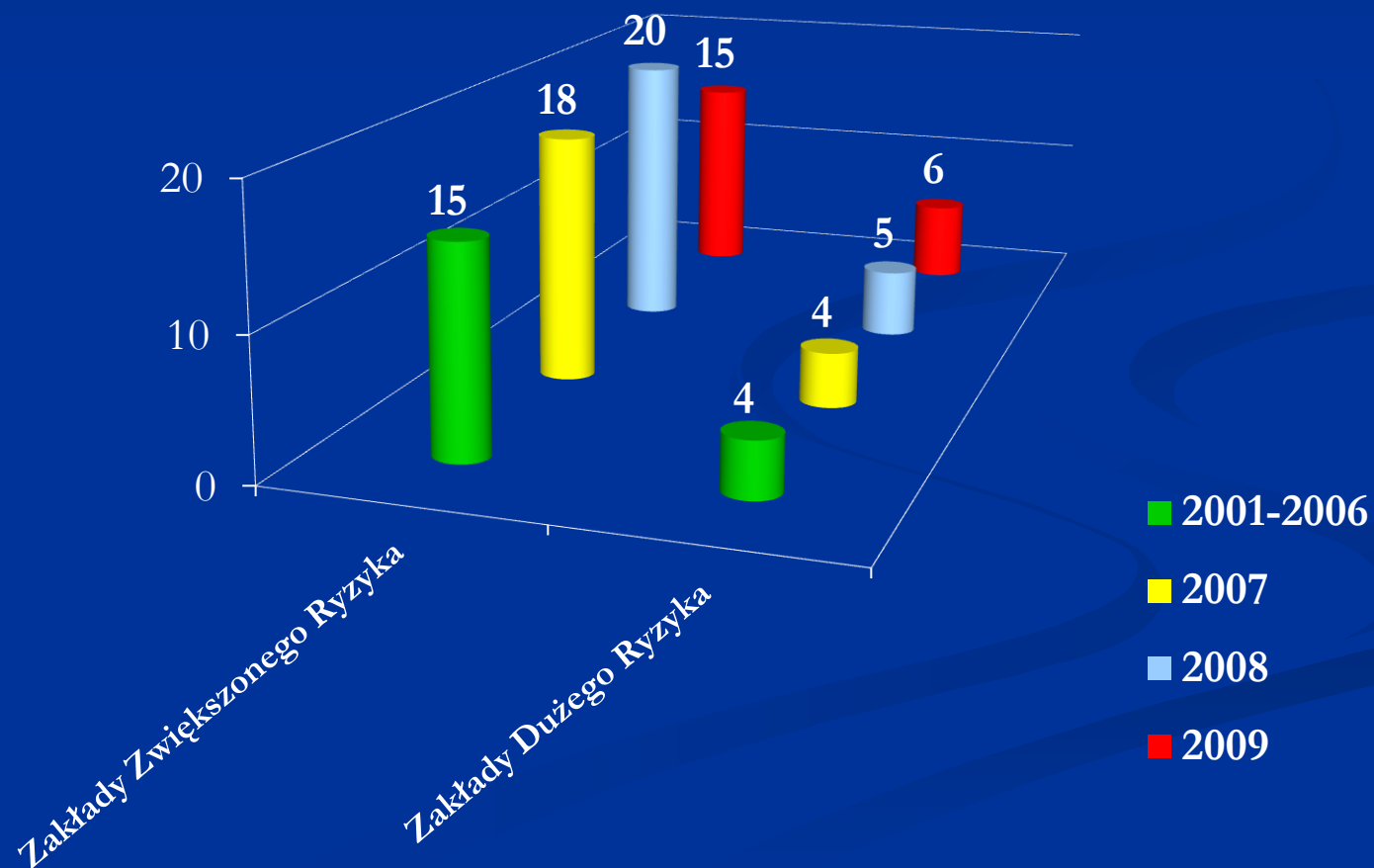
Spośród zakładów objętych szczególnym nadzorem
prewencyjnym na terenie woj. łódzkiego aktualnie zlokalizowanych jest:

- 6 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii,
- 15 zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii,

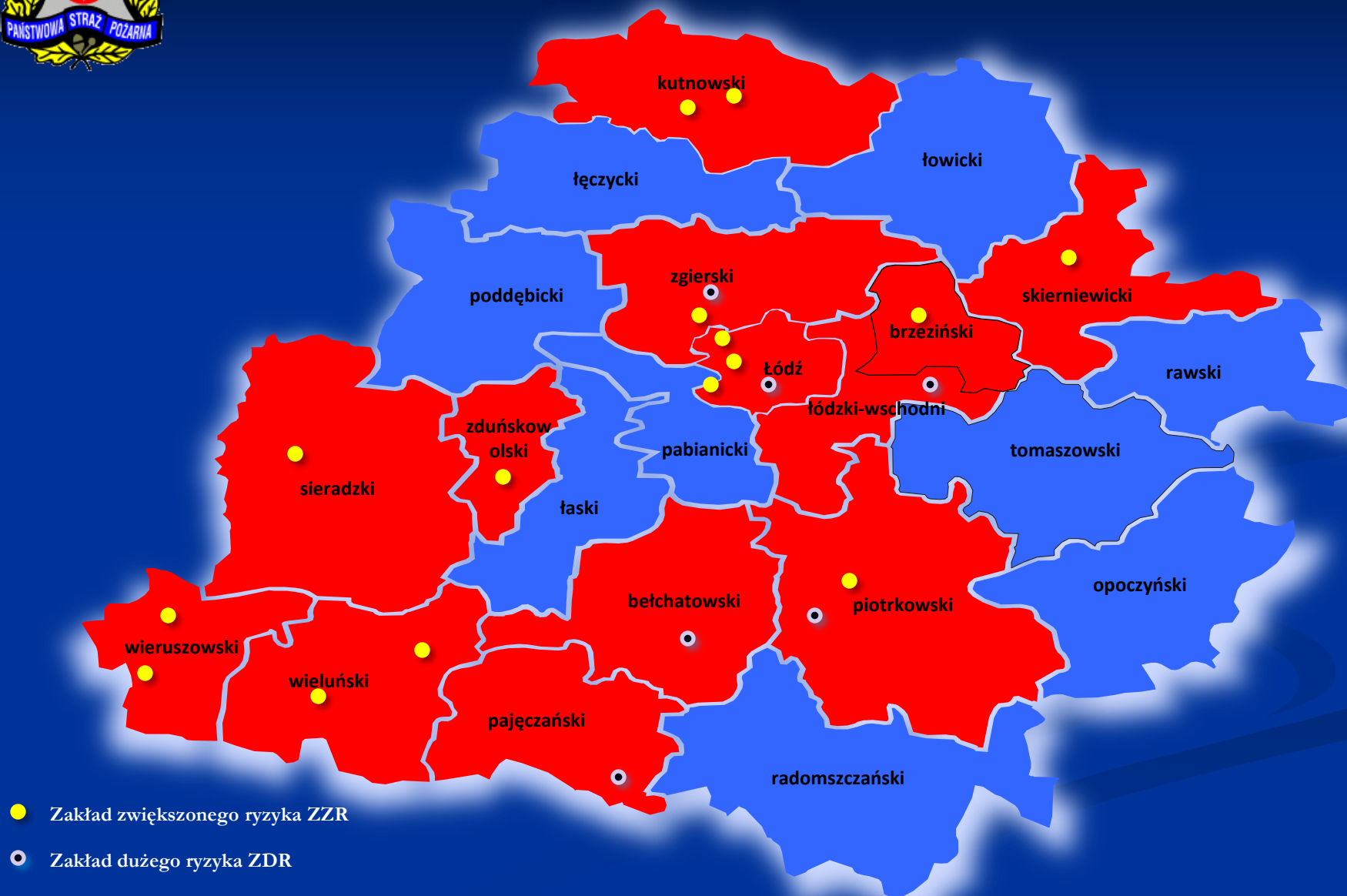
ZAKŁADY ZDR i ZZR NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Liczba i lata w których zakłady zlokalizowane na terenie województwa łódzkiego zaliczano do ZDR i ZZR

POWIATY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W KTÓRYCH ISTNIEJĄ ZDR I ZZR

ZAKŁADY ZDR I ZZR NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Zakłady dużego ryzyka:

1. Zakład Produkcji Pianki Poliuretanowej EUROFOAM Polska Sp. z o.o.
w Zgierzu,
2. Operator Logistyczny Paliw Płynnych Sp. z o.o., Baza Paliw nr 1 w Koluszkach,
pow. łódzki – wschodni,
3. Fabryka kosmetyków i chemii gospodarczej firmy COLEP CCL Polska Sp. z o.o.
w Kleszczowie, pow. bełchatowski,
4. Rozlewnia Gazu Płynnego ORLEN GAZ Sp. z o.o. w Brzeźnicy Nowej,
pow. pajęczański,
5. Rozlewnia Gazu Płynnego w Łodzi SHELL GAS Polska Sp. z o.o.,
6. Centrum Dystrybucji Gazu Płynnego firmy PROGAS – EUROGAZ Sp. z o.o.
Ignaców, gm. Rozprza, pow. piotrkowski,

ZAKŁADY ZDR I ZZR NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Zakłady zwiększonego ryzyka:

1. Baza Paliw EKO-GAZ Sp. J. w Brzezinach,
2. Rozlewnia Gazu Gropan - butan SAGA-GAZ Sp. J. w Kutnie,
3. Dystrybutor Gazu Propan - Butan, Wierzbie k/ Kutna,
4. Rozlewnia Gazu Płynnego GAL-GAZ Sp. J. w Zmyślonej, gm. Galewice, pow. wieruszowski,
5. Rozlewnia Gazu Płynnego „BIALCHEM GROUP” Sp. z o.o. w Kociołkach k/ Błaszek, pow. sieradzki,
6. Rozlewnia gazu SKIERGAZ w Płyćwi, k/ Skierniewic,
7. Magazyn i rozlewnia gazu BAŁTYKGAZ Sp. z o.o. w Wieluniu,
8. Baza Gazu Płynnego "DORGAZ" w Konopnicy, pow. wieluński,
9. Baza Gazu Płynnego Lampogas-Kargas Sp. z o.o. w Zduńskiej Woli,

ZAKŁADY ZDR I ZZR NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Zakłady zwiększonego ryzyka:

10. Baza Paliw firmy Grupa Lotos S.A., Zakład w Piotrkowie Trybunalskim,
11. Zakład Produkcji Płyt Wiórowych PFLEIDERER PROSPAN w Wieruszowie,
12. Magazyn Specjalistyczny półproduktów chemicznych i komponentów spożywczych BRENNTAG Sp. z o.o. w Zgierzu,
13. Magazyn gazów technicznych LINDE GAZ Sp. z o.o., oddział w Łodzi,
14. Grupowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o. w Łodzi,
15. CHŁODNIA ŁÓDŹ S.A. w Łodzi.

Ponadto na terenie województwa łódzkiego zlokalizowanych jest 100 zakładów posiadających strefę zagrożenia wychodzącą poza ich teren.

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z ISTNIEJĄCYM PRZEMYSŁEM

W celu właściwego zabezpieczenia obiektów stwarzających największe zagrożenie zakłady dużego ryzyka (ZDR) opracowały:

- Programy Zapobiegania Awariom wraz z Systemem Bezpieczeństwa,
- Raporty o Bezpieczeństwie,
- Wewnętrzne Plany Operacyjno-Ratownicze na wypadek powstania awarii.

Zakłady zwiększonego ryzyka (ZZR) opracowały Programy Zapobiegania Awariom wraz z Systemem Bezpieczeństwa.

Dla zabezpieczenia terenu województwa w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w zakładach dużego ryzyka Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi opracowuje Zewnętrzne Plany Operacyjno-Ratownicze.

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z ISTNIEJĄCYM PRZEMYSŁEM

KW PSP w Łodzi wdrożyła sposób postępowania obejmujący:

- weryfikację przedłożonej dokumentacji w celu zatwierdzenia Raportu o bezpieczeństwie,
- wydawanie decyzji zatwierdzających lub niezatwierdzających w przypadku stwierdzenia braków i nieprawidłowości w przedłożonej dokumentacji,
- opracowywanie w ustalonych terminach Zewnętrznych Planów Operacyjno-Ratowniczych dla wszystkich ZDR,
- prowadzenie kontroli na terenie zakładów ZZR i ZDR w celu weryfikacji danych z istniejącym stanem faktycznym i wymaganiami ustawy,
- współuczestniczenie przedstawicieli KW PSP i KP/M PSP w corocznych kontrolach realizowanych w ZDR,
- wspieranie Komend Powiatowych/Miejskich PSP w kontrolach prowadzonych na terenie zakładów ZZR,
- prowadzenie postępowań administracyjnych w celu wyegzekwowania usunięcia stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości,

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z ISTNIEJĄCYM PRZEMYSŁEM

- podnoszenie kwalifikacji zawodowych w zakresie bezpieczeństwa przemysłowego poprzez udział w organizowanych konferencjach naukowych, seminariach i szkoleniach,
- prowadzenie szkoleń z zakresu bezpieczeństwa przemysłowego w trakcie narad organizowanych dla pracowników pionu kontrolno – rozpoznawczego odbywających się dwa razy w roku,
- aktualizowanie informacji przedstawionych na stronie internetowej dotyczących m.in. zatwierdzonych Raportów o bezpieczeństwie i opracowanych Zewnętrznych Planów Operacyjno Ratowniczych, instrukcjach postępowania mieszkańców na wypadek powstania zagrożenia,
- aktualizowanie na bieżąco Katalogu Zagrożeń zawierającego wykaz podmiotów z terenu województwa łódzkiego stosujących materiały niebezpieczne z określeniem ich lokalizacji, rodzaju i ilości stosowanych substancji niebezpiecznych.

PODSUMOWANIE

Ze względu na stwierdzone podczas kontroli uchybienia mogące spowodować zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej, dla czterech zakładów ZZR wydano decyzje wstrzymujące użytkowanie instalacji.

W wyniku systematycznie prowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych przez PSP w zakładach o dużym i zwiększonym ryzyku występujących na terenie województwa łódzkiego wyegzekwowano spełnienie wymagań obowiązujących przepisów w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym i ochrony przeciwpożarowej.

Wspólne działania PSP oraz prowadzących zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku, podjęte w celu przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym przyniosły oczekiwane rezultaty i w znacznym stopniu podniosły poziom bezpieczeństwa tych zakładów.

DZIEKUJĘ ZA UWAGĘ